

یا پایان اتحاد

س جمهور اوکراین، درباره آینده روابط با آمریکا

میزبان زهران ممدانی، شهردار منتخب نیویورک بود خطاب به خبرنگاران تأکید کرد که در آستانه فصل زمستان لازم است که «به خونی‌تری‌ها پایان دهیم.» او همچنین درباره رزنسکی اظهار کرد: «او مجبور خواهد بود که این طرح را دوست داشته باشد و اگر دوست نداشته باشد، آن وقت می‌دانید چه خواهد شد؟ آن‌ها باید به جنگیدن ادامه بدهند. برخی مواقع لازم است که او چیزی را که قبلاً نپذیرفته بود، بپذیرد.» ترامپ با اشاره به دعوای او و معاونش با رزنسکی در کاخ سفید هم یادآوری کرد که آن زمان هم تصریح کرده که «اوکراین کارتی برای بازی در اختیار ندارد.»

برای اروپایی‌ها طر ح صلح پیشنهادی آمریکا شوکه‌کننده و غیرقابل پذیرش به نظر می‌رسد.

اشتفان کورنلیوس، سخنگوی فدریش مرتس، صدراعظم آلمان، اعلام کرد که مرتس، امانوئل مکرון، رئیس‌جمهور فرانسه و کی‌یر استارمر نخست‌وزیر بریتانیا در یک تماس تلفنی مشترک در روز جمعه، به رزنسکی اطمینان داده‌اند که از «حمایت کامل و مداوم آن‌ها در مسیر دستیابی به صلحی پایدار و عادلانه» برخوردار است. البته در این بیانیه مستقیماً به طر ح مشترک آمریکا و روسیه اشاره‌ای نشده است. این رهبران ضمن استقبال از تلاش‌های آمریکا برای پایان دادن به جنگ، بر لزوم محافظت از «منافع حیاتی و بلندمدت اروپا و اوکراین» تأکید ورزیدند. در این بیانیه آمده است که «نیروهای مسلح اوکراین باید توانایی دفاع مؤثر از حاکمیت کشورشان را داشته باشند.» همچنین تأکید شده است که «هر توافقی که بر کشورهای اروپایی، اتحادیه اروپا یا ناتو تأثیر بگذارد، نیازمند موافقت شرکای اروپایی یا اجماع در میان متحدان است.»

استارمر نیز که برای شرکت در نشست گروه ۲۰ به آفریقای جنوبی سفر کرده، گفت: «همه ما خواهان صلحی عادلانه و پایدار هستیم.» او افزود: «(این همان چیزی است که رئیس‌جمهور آمریکا می‌خواهد و خواسته همه ماست؛ بنابراین باید در همین جهت تلاش کنیم. اما این یک اصل بنیادین است که اوکراین باید بتواند آینده خود را تحت حاکمیت مستقل خود تعیین کند.»

برای کشورهای شرق اروپا، این طر ح ترسناک‌تر به نظر می‌رسد. مارکو میکلسون، رئیس کمیته روابط خارجی پارلمان استونی، در واکنش تندی در شبکه‌های اجتماعی نوشت: «اگر اوکراین این طر ح را بپذیرد، دیگر کشوری به نام اوکراین وجود

نخواهد داشت؛ و اگر اروپا آن را بپذیرد، باید خودمان را برای جنگ مستقیم با روسیه آماده کنیم.»

زمانبندی تأثیرگذار

این پیشنهاد در شرایطی مطرح می‌شود که اوکراین زیر فشار شدید نظامی، سیاسی و اقتصادی قرار دارد.

در میدان نبرد، شهر استراتژیک پوکروفسک در استان دونتسک در آستانه سقوط کامل است؛ نیروهای نظامی روسیه شهر را از سه طرف محاصره کرده و در یک جنگ شهری تمام‌عیار متر به متر پیشروی می‌کنند تا مدافعان اوکراینی را به انتخاب میان مرگ یا عقب‌نشینی وادار سازند. ارتش روسیه از فوریه ۲۰۲۴، در فاصله کوتاهی پس از سقوط آودیوکا، تلاش‌ها برای تصرف پوکروفسک را آغاز کرد. تصرف این شهر توسط روس‌ها باعث می‌شود نیروهای نظامی اوکراین یکی از مهم‌ترین دژهای دفاعی خود را در استان دونتسک از دست بدهند. موقعیت جغرافیایی پوکروفسک باعث می‌شود تا این شهر که پیش از جنگ نزدیک به ۶۰ هزار نفر جمعیت داشت، به عنوان یکی از مهم‌ترین هاب‌های لجستیکی شرق اوکراین شناخته شود. ارتش اوکراین از این شهر برای ارسال کمک‌های نظامی و تأمین تدارکات بخش‌هایی از دونتسک که هنوز در کنترل نیروهای اوکراینی است استفاده می‌کرد. از نگاه روسیه که در ماه‌های اخیر بخش زیادی از نیروهای خود را از جبهه‌های مختلف به پوکروفسک منتقل کرده، تصرف دونباس (دو استان دونتسک و لوهانسک) اهمیت بسیار زیادی دارد. در حال حاضر حدود ۱۰ درصد از منطقه دونباس در کنترل نیروهای اوکراینی است و اگر روس‌ها بتوانند پوکروفسک و کاستیلانتنیوکا در شمال شرق دونتسک را تصرف کنند، فرصت خوبی برای آن‌ها به منظور حرکت به سمت دوش شهر کاراماتورسک و اسلوویانسک و تسخیر آن‌ها فراهم می‌شود.

علاوه بر این، هفته گذشته روسیه تلاش‌های جدیدی را برای پیشروی از شمال زاپروژیا آغاز کرد و موفق شد مناطقی را در نزدیکی هولیاپول (۶۰ کیلومتری جنوب غرب پوکروفسک) در مرز زاپروژیا و دونتسک به اشغال خود دریاورد. اولکساندر سیرسکی، فرمانده نیروهای مسلح اوکراین در همین رابطه گفت که شرایط در زاپروژیا «به‌طور قابل توجهی بدتر» شده و «جنگ‌های فرسایشی» در این منطقه آسیب‌های زیادی به ارتش اوکراین وارد آورده است.

مسکو پیشروی قابل توجهی در سال ۲۰۲۵ داشته و به طور میانگین روزانه بیش از ۴۰۰ کیلومتر مربع از خاک اوکراین را به اشغال خود درآورده است. در صورت سقوط پوکروفسک، اشغال این شهر به بزرگ‌ترین دستاورد روسیه از زمان تصرف شهر آودیوکا در اوایل سال ۲۰۲۴ تبدیل می‌شود.

برخی فعالان مطرح اوکراینی وضعیت فعلی اوکراین در میدان نبرد را «فاجعه استراتژیک» توصیف می‌کنند. سرهی استرنزنکو، فعال مشهور اوکراینی روز ۱۷ نوامبر در شبکه اجتماعی ایکس هشدار داد خطوط دفاعی اوکراین در سکوت بهت‌آور مسئولان سیاسی و نظامی در حال فروپاشی است.

در حوزه اقتصاد هم وضعیت چندان بهتر نیست. اوکراین در شرایطی که طی سه سال جنگ، درگیر مشکلات زیادی شده و برای تأمین نیازها به‌طور قابل توجهی به کمک‌های مالی متحدانش وابسته است، در ماه‌های اخیر و طی حملات سنگین پهپادی روسیه بسیاری از زیرساخت‌های کلیدی خود را از دست داده و برای تأمین انرژی کشور دچار مشکل است. روزنامه «کی‌یف ایندپندنت» در این باره از قول یک مقام ارشد آمریکایی گزارش داده که واشنگتن وضعیت روبه‌وخامت انرژی اوکراین را «اضطرابی» می‌داند، زیرا روسیه در آستانه زمستان همچنان به حملات خود علیه شبکه برق ادامه می‌دهد.

اما در حوزه سیاسی فشارها علیه دولت اوکراین حتی بیشتر از وضعیت فاجعه‌بار اقتصادی و نظامی است. اوکراین هنوز در شوک رسوایی فساد «انگرو اتم»، بزرگ‌ترین رسوایی دوران ریاست‌جمهوری رزنسکی به سر می‌برد. این رسوایی پس از تحقیقاتی فاش شد که ادعا می‌کند تیمور میندیش، از متحدان نزدیک رزنسکی، شبکه‌ای را اداره می‌کرده که از قراردادهای ساخت‌وساز و تدارکات انرژی (از جمله پروژه‌های ایمن‌سازی زیرساخت‌ها) رشوه دریافت کرده و سود حاصله را پولشویی می‌کرده است. تاکنون هشت نفر، از جمله چهره‌های مرتبط با نزدیکان رئیس‌جمهور و چندین وزیر، متهم شده‌اند. رستم عمروف، دبیر شورای امنیت ملی و دفاع نیز تحت بازجویی است، هر چند هنوز رسماً متهم نشده است.

وضع روسیه چیست؟

کرم‌لین از پاسخ صریح به این پرسش که آیا از این پیشنهاد حمایت می‌کند یا خیر، طفره رفته است؛ با این حال، ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، روز جمعه ۲۱ نوامبر اظهار کرد که این طر ح «می‌تواند مبنایی برای یک توافق صلح نهایی باشد.» او در نشستی در کرم‌لین، ضمن تأیید دریافت این طر ح ۲۸ ماده‌ای، گفت: «با ما بحث جدی و محتوایی درباره این متن نشده است و من می‌توانم دلیل آن را حدس بزنم.»

پوتین افزود: «به باور من، دلایلش روشن است؛ دولت آمریکا تاکنون در جلب موافقت طرف اوکراینی ناکام مانده و اوکراین با آن مخالف است. ظاهراً اوکراین و متحدان اروپایی اش همچنان در عالم توهم سیر می‌کنند و رویای تحمیل یک شکست استراتژیک به روسیه در میدان نبرد را در سر می‌پرورانند.»

برخی تحلیلگران روسی معتقدند که هر چند بسیاری از خواسته‌های روسیه در این طر ح دیده شده اما بعید به نظر می‌رسد که کرم‌لین طر ح را بپذیرد. بوریس بوندارف، دیپلمات سابق روسیه که پس از حمله نظامی روسیه به اوکراین استعفا داد در یادداشتی در این باره که در نشریه مسکو تایمز منتشر شد، نوشته است: «پیش‌نویس ۲۸ ماده‌ای این طر ح، اگر چه در بند نخست بر لزوم حفظ حاکمیت اوکراین تأکید می‌کند، اما در عمل با تحمیل محدودیت‌های سنگین و تعهدات دشوار، این حاکمیت را به شدت تضعیف کرده و عملاً قربانی را به جرم مقاومت در برابر متجاوز تنبیه می‌کند. طبق این طر ح، اوکراین از داشتن ارتشی بزرگتر از ۶۰۰ هزار نفر منع شده است (هر چند این رقم از درخواست اولیه روسیه بالاتر است). همچنین، اوکراین از عضویت در ناتو و ناتو از پذیرش این کشور منع شده‌اند؛ ترتیبی که از منظر حقوق بین‌الملل بی‌معناست و با منشور سازمان ملل در تضاد است.» بوندارف می‌افزاید: «با این حال، این طر ح حاوی مفادی است که مسکو هرگز از آن‌ها استقبال نخواهد کرد. اختصاص دست‌کم ۱۰۰ میلیارد دلار از دارایی‌های مسدودشده روسیه برای بازسازی اوکراین، آن هم تحت نظارت آمریکا، موضوعی نیست که ولادیمیر پوتین بتواند آن را بپذیرد. تصور اینکه پوتین هزینه بازسازی کشوری را که خود ویران کرده، تحت‌مدیریت آمریکا بپردازد، دشوار است. اما حتی این، حساس‌ترین نقطه اختلاف برای روسیه نیست.» این دیپلمات سابق همچنین تأسیس یک «شورای صلح» به ریاست دونالد ترامپ برای نظارت بر اجرای توافقی را برای پوتین کاملاً غیرقابل قبول می‌داند، زیرا ترامپ را در جایگاه ناظر و قضاوت‌کننده اعمال رهبر روسیه قرار می‌دهد. به نوشته او، پوتین می‌جنگ تا ثابت کند حقی برابر با رئیس‌جمهور آمریکا در تصمیمات جهانی دارد. او برای کسب احترام و جایگاهی برابر (یا حتی برتر) می‌جنگد و در جهان بینی او، قرار گرفتن زیر دست کسی دیگر، بهویژه فردی غیر قابل پیش‌بینی چون ترامپ، تحقیرآمیز و نشانه ضعف است.

او با توصیف این پیشنهاد به عنوان «سند پیروزی پوتین» تصریح می‌کند: «اگر آمریکا چنین شرایطی را پیشنهاد می‌دهد، یعنی تسلیم شده و آماده پذیرش خواسته‌های اوست. برای پوتین، توافق با اوکراین اهمیتی ندارد؛ آنچه مهم است، توافقی با آمریکاست که در آن واشنگتن رسماً شروط مسکو را بپذیرد. به همین دلیل، بند مربوط به گفت‌وگوی روسیه و ناتو به محور اصلی تمرکز کرم‌لین تبدیل خواهد شد. پوتین تلاش خواهد کرد این بند را گسترش داده و آن را به هسته اصلی مذاکرات تبدیل کند.»

سیاستمداران

دستگیری بولسونارو

رئیس‌جمهور پیشین برزیل دیروز -شنبه- برای اجرای حکم زندان خود بازداشت شد. این در حالیست که او پیشتر می‌خواست حکم زندان را به حصر خانگی تغییر دهد، منبعی مطلع به خبرگزاری رویترز گفت که «تأثیر بولسونارو»، رئیس‌جمهور سابق برزیل توسط پلیس فدرال این کشور دستگیر شده است. رئیس‌جمهور سابق برزیل، صبح دیروز توسط پلیس فدرال در خانه‌اش در برازیلیا بر اساس حکم بازداشت پیشگیرانه صادرشده توسط دادگاه عالی فدرال دستگیر شد. پیشتر وکلای بولسونارو با استناد به نگرانی‌های مربوط به سلامتی او، از «الکساندر ِ موارنس» قاضی دیوان عالی این کشور در خواست کردند که به موکلشان اجازه دهد حکم ۲۷ سال حبس خود را در حبس خانگی بگذرانند. وکلای بولسونارو گفتند که مشکلات روده‌ای مکرر رئیس‌جمهور سابق ۷۰ ساله برزیل، وضعیت سلامت او را در حبس به خطر می‌اندازد.

استعفا ی کاندیدای محبوب ترامپ

«مارجوری تیلور گرین» نماینده مجلس آمریکا با بیان اینکه حاضر نیست همچون «همسر کتک‌خورده‌ای» برای تیم ترامپ باشد، اعلام کرد که در پی اختلاف شدید با «دونالد ترامپ»، رئیس‌جمهور آمریکا از مجلس نمایندگان استعفا می‌دهد. دونالد ترامپ نیز در پی اعلام آمادگی گرین برای کناره‌گیری به خبرنگار ای‌بی‌سی گفت: «فکر می‌کنم این خبر خیلی خوبی برای کشور است. خیلی خوب است.» خروج مارجوری تیلور گرین از تیم ترامپ، رویدادی شگفت‌انگیز را رقم می‌زند که کمتر کسی ماه‌ها پیش تصورش را می‌کرد. گرین، جمهوری‌خواه اهل جورجیا زمانی یکی از نزدیکترین متحدان ترامپ و از مدافعان صریح دستور کار «اول آمریکای» او بود، اما اختلاف بین این دو در ماه‌های اخیر بر سر انتشار پرونده‌های دولتی مربوط به «جفری اپستین»، مجرم جنسی و سایر مسائل، عمیق‌تر شد. خام‌گرین در یک ویدئوی ۱۰ دقیقه‌ای که در رسانه‌های اجتماعی منتشر شد، گفت که انگیزه او از استعفا، احتمال رویارویی با یک رقیب جمهوری‌خواه مورد حمایت ترامپ در انتخابات مقدماتی و احتمال تصاحب مجلس نمایندگان توسط دموکرات‌ها در انتخابات میان‌دوره‌ای سال آینده بوده است.

هشدار انصارالله به عربستان

جنبش انصارالله یمن با هشدار به ولیعهد عربستان سعودی نسبت به پیامدهای ورود به جنگی تازه در یمن، اعلام کرد هرگونه اقدام نظامی جدید با شکست همراه خواهد شد و ریاض نباید بازپچه طر ح‌های آمریکا ورژیم صهیونیستی شود. «عبدالله النعیمی» عضودفتر سیاسی جنبش انصارالله یمن در سخنانی هشدار داد که عربستان سعودی در صورت آغاز جنگی جدید در یمن، با پیامدهای سنگینی روبه‌رو خواهد شد. طبق گزارش وبگاه عربی ۲۱، وی خطاب به «محمد بن سلمان» ولیعهد عربستان سعودی گفت که تجربه هشت سال جنگ گذشته نشان داد مداخله نظامی در یمن نتنها نتیجه‌ای نظامی در بر ندارد، بلکه جایگاه عربستان را در منطقه نیز تضعیف کرده است. او در یادداشتی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «محمد بن سلمان جنگی را آغاز کرد که با حمایت آمریکا، رژیم صهیونیستی و برخی کشورهای عربی همراه بود، در آن زمان یمن حتی یک موشک در اختیار نداشت؛ اما امروز، همان حامیان او آماده‌اند عربستان را وارد جنگ کنند و سپس مانند آنچه با بنیامین نتانیاهورخ داد، او را رها کنند.»